

Nedir bu “Kış Lastiği” dedikleri?

Kış Lastiği Uzmanı ve Fren Teknik Şirket Müdürü Alpay Lök ile kış lastiği üzerine konuştuk. Alpay Lök, “Kış lastiği kullanımı bir risk yönetimidir. Trafik Kanununa göre Türkiye’de kış lastiği zorunlu değil. Sadece şehirlerarası yollardaki ticari araçlarda zorunlu. Şehir içi Ticari araçlara Kış Lastiği zorunluluğu Valilik kararına bağlı. Örneğin İstanbul’da halk otobüsleri, belediye otobüsleri, taksiler, minibüsler kış lastiği takmak zorunda değil. Yük taşımacılığı yapan kamyonlar ve kamyonetler de hatta personel taşıyan okul servisleri de kış lastiği takmak zorunda değil” dedi. Röportaj: ŞENEL ÖZDEMİR – senel.ozdemir@yesillojistikciler.com

RÖPORTAJ

Güncelleme : 2017-02-10 01:01:16

Site

0

Facebook

0

Tweetle

0

Google

+1

Linkedin

Bu içerik 737 kez okundu.

ÖZEL RÖPORTAJ - Türkiye'nin en büyük sorunlarından bir tanesini trafik kazaları oluşturuyor. Bu kazalarda binlerce insan ölüyor ve yaralanıyor. Özellikle kış mevsiminde kazaların oranı artıyor. Araçlarda özellikle mevsim şartlarına göre lastiklerin kullanılmaması kazaların oluşmasında en önemli etkenlerin başında yer alıyor. Kış mevsiminde kış lastiği kullanımının yaygınlaşması gerekiyor. Şu an şehirlerarası taşımalarda ve seyahatlerde ticari araçlar için 1 Aralık-1 Nisan tarihleri arasında UDHB kararıyla zorunlu olan kış lastikleri kullanımının yaygınlaştırılması gerekiyor. Bunun yanı sıra lastiklerinin kullanım şartlarının genişletilmesi yönünde eksiklerin tamamlanması gerekiyor.

Bu eksiklerle ilgili Kışlastiği.com web sayfasının sahibi ve Frenteknik Şirket Müdürü Makine Yüksek Mühendisi Alpay Lök, yaklaşık bir ay önce verdiği bir demeçte TIR'ların kış lastiği kullanımı ile ilgili önemli bir detaya vurgu yaptı. Alpay Lök, basına yansıyan o açıklamasında özellikle treylerlerde kış lastiği kullanımının zorunlu olmadığını altını çizmişti. Yaklaşık bir ay önce İstanbul'u esir alan kar yağışında trafik kilitlenmiş ve binlerce araç yolda mahsur kalmıştı. Aynı zamanda www.kislastigi.com isimli web sitesinde kış lastiği kullanımının önemini vurgu yapan yazılar yazan Alpay Lök, Ocak 2006'dan beri kislastigi.com'da yaptığı çalışmaları bir sosyal sorumluluk projesi olarak gördüğünü söyledi.

TREYLERDE KİŞ LASTİĞİ KULLANIMINDAN NEDEN VAZGEÇİLDİ?

www.yesillojistikciler.com'a özel açıklamalarda bulunan **Kış Lastiği Uzmanı ve Frenteknik Şirket Müdürü Alpay Lök**, Türkiye'de kış lastiği kullanımı ile ilgili mevzuatın 8 Aralık 2012'da yayınlandığını hatırlatarak, kış lastiği ile ilgili mevzuatın ilk halinde 1 Aralık 2014'ten sonra treylerlerde de kış lastiği kullanımının zorunlu olması gerektiğinin belirtildiğini ancak daha sonra bundan vazgeçildiğini belirtti. Alpay Lök, "Treylerlerde kış lastiği kullanımının zorunluluktan çıkartılmasında sektörün henüz buna hazır olmadığı düşüncesiyle vazgeçildiği kanısındayım" dedi.

KİŞ KOŞULLARINDA ÇEKİCİLERİN ÇEKER DİNGİLLERİNDE M+S LASTİKLERİ KULLANMAK YETERLİ Mİ?

Çekicilerde ise durumun farklı olduğunu ancak eksik olduğunu vurgulayan Lök, çekicilerin çeker dingillerinde M+S lastikleri ile üretim bandından çıktığını ancak M+S lastiklerin uluslararası standardının tam olarak belli olmadığını anlattı. Çekicilerin sadece çeker dingillerinde kış lastiği kullanılmasının yeterli olduğunun görüldüğünü söyleyen Lök, çekicilerin tüm lastiklerinde kış lastiği kullanılması gerektiğini ve bu lastiklerin M+S lastikler değil, gerçek kış lastikleri olmasının çok önemli olduğunu vurguladı. Lök, gerçek kış lastiğinin simgesinin üç tepeli dağ içinde kar tanesi olduğunu kaydetti.

Alpay Lök, Türkiye'de kış lastiği kullanım zorunluluğunun UDHB tarafından belirlendiği tarihlerde ve sadece şehirlerarası yollarda yük ve yolcu taşıyan ticari araçlar için geçerli olduğunun altını çizdi. Bazı illerdeki valilerin ticari araçlara şehir içinde de zorunluluk getirdiğini ekledi.

Tablonun Düzenlenme Tarihi : 11.11.2014		UDHB (27.11 - 10.12.2012 - 10.11.2014) ve EGM (3-10.12.2013)			Diş Derinliği	
Kış Lastiği Zorunluluğu (UDHB ve EGM)						
Taşıt Sınıfı	Açıklamalar					
YOLCU TAŞIMA	Otomobil 	Sürücü dahil en fazla 9 kişiyi taşıyan, yolcu taşıyan ticari (A belgeli) dahil) motorlu araçlar	Ticari (A Belgeli dahil)	EYET İki dingil**	EYET İki dingil*	EYET İki dingil
	Mnibüs 	Sürücü dahil 10 ve üzeri, fakat en çok 17 kişiyi taşıyan, sadece oturan yolcu taşımaya yönelik motorlu araçlar	Özel	EYET İki dingil**	EYET İki dingil*	EYET İki dingil
	Otobüs 	Sürücü dahil 17'den fazla oturma yeri olan, yolcu taşımaya yönelik motorlu araçlar		EYET Çeker dingil**	EYET Çeker dingil*	EYET Çeker dingil
YÜK TAŞIMA	Kamyonet 	Azami Yüklü Ağırlığı 3,5 tonu aşmayan, motorlu yük taşıyan araçlar	Ticari	EYET İki dingil**	EYET İki dingil*	EYET İki dingil
	Kamyon 	Azami Yüklü Ağırlığı 3,5 ton'u aşan yük taşıyan motorlu araçlar	Özel	EYET Çeker dingil**	EYET Çeker dingil*	EYET Çeker dingil
	Römork 	Azami Yüklü Ağırlığı 3,5 ton'u aşan yük taşıyan römorklar		HAYIR	HAYIR	HAYIR

www.kislastigi.com

*Önerilir **Özellikle önerilir

www.kislastigi.com

KİŞ LASTİĞİ KULLANMANIN ÖNEMİNİ ORTAYA KOYAN TEST

Kış lastiği kullanımının önemine ilişkin bir lastik firmasının yaptığı testlerden de bahseden Lök şunları söyledi: "Bir lastik firması 50 kilometre hızla giden 12 ton ağırlığındaki boş bir çekici+treyler ile karda lastik testleri yapıyor. Bu testlerde standart lastiklere sahip olan boş bir TIR, saatte 50 kilometre hızla giderken karda 39.7 metrede durabiliyor. Bu testte çeker dingillerde M+S lastikler bulunuyor. Yani mevzuatın kabul ettiği lastikler.

TIR, sadece çekicinin çeker dingiline kış lastiği takıldığında 36.6 metrede, sadece treylere kış lastiği takıldığında 32.9 metrede duruyor. Çekicinin tümüne kış lastiği takıldığında da 32.9 metrede duruyor. Hepsine kış lastiği takıldığında ise karlı bir yolda 12 ton ağırlığındaki boş bir TIR 30.2 metre sonra duruyor. Yani bir TIR'ın bütün lastikleri kış lastiği olduğunda hiçbir lastiği kış lastiği olmayana göre 50 kilometre hızda, 12 ton ağırlığındayken 9.5 metre daha kısa mesafede duruyor. Bu 9.5 metre çok önemli."

ALMANYA'DA KIŞ LASTİĞİ KULLANIMININ KAPSAMINI GENİŞLETEN ÖNEMLİ BİR HAMLE

"Orta Avrupa ve Türkiye'de ticari araçlarda çeker dingillerde M+S kış lastiği olarak kabul görüyor. Almanya'da da benzer bir durum var. Ancak Almanya'da 1 Ocak 2018'den itibaren tüm araçlarda kış lastiği aranacak. Şu an bu kanunlaşmadı ancak kanunlaşması için karar verildi. Tabi bunun bir geçiş süreci de olacak. Almanya bu konuda mevcut lastiklerin kullanımının tükenmesi için 2024'e kadar geçiş süreci veriyor" diyen Alpay Lök, Türkiye'de de Almanya'dakine benzer bir yasanın çıkması gerektiğini söyledi. Lök, *"Türkiye'de Bolu'nun doğusu Kuzey Avrupa kış koşulları yaşıyor. Kış aylarında birçok kaza araçların standartlara uygun kış lastiği kullanmamasından meydana geliyor"* diye konuştu.

İSTANBUL'DA HALK OTOBÜSLERİ, BELEDİYE OTOBÜSLERİ, TAKSİLER, MİNİBÜSLER KIŞ LASTİĞİ TAKMAK ZORUNDA DEĞİL!

Alpay Lök, Türkiye'deki araçlarda kış lastiği kullanımı zorunluluğu ile ilgili şu bilgileri verdi: *"Kış lastiği kullanımı bir risk yönetimidir. Kanunlara göre Türkiye'de kış lastiği zorunlu değil. Sadece şehirlerarası yollardaki ticari araçlarda zorunlu. Örneğin İstanbul'da halk otobüsleri, belediye otobüsleri, taksiler, minibüsler kış lastiği takmak zorunda değil. Yük taşımacılığı yapan kamyonlar ve kamyonetler de hatta personel taşıyan okul servisleri de kış lastiği takmak zorunda değil. Kış lastiği bir kere lazım olur o durumda da hayatını kurtarır. Yılın 4 ayında ve belki 12 gün işinize yarayacak. Belki o 12 günün 1 gününde hayatınız kurtulacak. Kış lastiğinin hava sıcakken dezavantajı var ama buzlu ve karlı yola girildiğinde avantajını fark ediyorsunuz. Lastikler jantlarla birlikte saklanmalı. Almanya'da kış lastiği kullanmadığınızda kaza halinde sigorta ödeme yapmayabiliyor. Türkiye'de ise bu eksperin kararına bağlı. 31 Temmuz 2012 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan Trafik Güvenliği Eylem Planı'nda hedef olarak ortaya konduğu gibi 2918 sayılı Karayolu Trafik Kanunu'nda kış lastiği kullanımı ile ilgili bölgeler ve lastik tipleri tam olarak tanımlanmalı. O zaman en azından bir kaza olduğunda kafamızda şu soru olmayacak. 'Acaba lastikleri kış lastiği miydi' değil miydi?"*

KIŞIN KIŞ LASTİĞİ OLMADAN ABS VE ESP İŞE YARAMAZ!

“2000’li yılların başında otomobillerde ABS uygulaması başladığında o zaman ABS sanki bir sihirli bir değnek gibi anlatılıyordu. Ben kışın ABS’nin iyi bir lastik olmadan iyi bir uygulama olmayacağını anlattım. Kış lastiği olmadan ABS ve yakınlarda yeni araçlarda zorunlu olan ESP de işe yaramaz” diyen Lök, bir konuya daha dikkat çekti: “TIR’da yükün yüzde 60’ını treyler taşıyor. Karlı yollarda treyler ile çekicinin katlanma riski çok yüksek. İyi bir fren dengesine ve iyi bir lastiğe ihtiyaç var. Yeni çekicilerdeki ESP ve EBS’li römorklardaki RSS kritik durumlarda römork frenlerine müdahale ediyor. Treylerlere kış lastiği takılması kazaların azalmasında etkin olacaktır. TIR’lar yaz ve kış aynı lastiklerle geziyor. Çünkü fabrika çıkışı treylerlerde kış lastiği istenmiyor, çekicide ise sadece çeker dingillerde M+S kullanılıyor. Şehirlerarası yolcu taşıyan otobüslerde de sadece çeker dingillerde M+S kullanma zorunluluğu var. M+S lastikleri üç tepeli dağ içinde kar tanesi simgeli lastikler değil. M+S’nin uluslararası mevzuatlarda kış lastiği olduğuna yönelik bir tanımı yok. 4 mm dış derinliği hafif ticariler için yeterli ancak otobüsler ve çekiciler için yeterli değil.” Son cümle olarak şunu ekledi: “Kış Lastiği tanımı ve zorunluluğu acilen Karayolu Trafik Kanununa girmeli.”

KHK İLE GELEN KIŞ LASTİĞİ DÜZENLEMESİ

9 Şubat 2017 Perşembe sabahı Resmi Gazete’de yayınlanan 687 sayılı KHK ile Kış Lastiği konusunda bir düzenleme yayınlandı:

MADDE 2 – 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa 65 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 65/A maddesi eklenmiştir.

“Kış lastiği zorunluluğu

MADDE 65/A – Yolcu ve eşya taşımalarında kullanılan araçların kış lastiği kullanmaları, illerin hava ve iklim şartlarına göre Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından yılın belirli dönemi için zorunlu tutulur. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı bu yetkisini valiliklere devredebilir. Bu madde hükümleri çerçevesinde araçları denetlemeye Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının yetkilendirdiği Bakanlık personeli ile Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığının sınır kapılarındaki birimleri ve belediyelerin denetim birimleri yetkilidir. Bu maddede düzenlenen yükümlülüğe uymayan aracın işletenine 625 Türk Lirası tutarında bu maddede belirtilen görevlilerce idari para cezası verilir ve bu araçların lastiklerini uygun hale getirebilecekleri en yakın yerleşim birimine kadar gitmelerine denetimle görevli olanlar tarafından izin verilir. Bu maddede belirtilen idari para cezasının tutarını azaltmaya ve iki katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bu maddeye ilişkin usul ve esaslar Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından belirlenir.”

- **ALPAY LÖK’ÜN YORUMU...**Alpay Lök’e bu kararı değerlendirmesini istedik. Alpay Lök’ün konuyla ilgili değerlendirmesi şöyle: “Röportajımda son cümlem şöyleydi ‘Kış Lastiği tanımı ve zorunluluğu acilen Karayolu Trafik Kanununa girmeli’. Bu KHK ile dileğim yerine gelmiş oldu. KHK ile Karayolu Trafik Kanununa 65/A maddesi ile ‘Kış Lastiği Zorunluluğu’ eklenmiş, uygulamanın sorumluluğunun Valiliklere verilebileceği, Trafik Cezasının 625 TL olduğu, denetimin UDHB Yol Kenarı Denetim yetkilileri yanı sıra, Jandarma/Trafik Polisi/Belediye Zabıtası tarafından da yapılabilmesi kararlaştırıldı. Bu düzenleme ile 31 Temmuz 2012 tarihli Trafik Güvenliği Eylem Planı’na göre 2015 yılında gerçekleşmesi hedeflenen Trafik Kanununda ‘Kış Lastiği’ tanımı bir yıl gecikmeyle de olsa gerçekleştirilmiş oldu. Türkiye belki dünyada OHAL şartlarında Trafik Kanununda değişiklik yapan ve Kış Lastiği zorunluluğu getiren ilk ülke oldu. Artık özel araçlar için de Kış Lastiği takmamanın cezası var. Ben bu kararı ülkemizin Kış Lastiğine olağanüstü önem verdiği şeklinde yorumluyor ve tamamlayıcı diğer düzenlemeleri de sabırsızlıkla bekliyorum.”